

Motion KF 250618: Granska KSO Peter Books (M) agerande i Futurena-ärendet

Den 13 juni 2022 antog Enköpings kommunfullmäktige nya ägardirektiv för Ena Energi AB, där bolaget bland annat fick i uppdrag att ta fram en långsiktigt hållbar plan för hur den mark där bolagets huvudproduktion sker skulle kunna friläggas till 2035. Ena Energi presenterade planen (Futurena-rapporten) för kommunens moderbolag Emab i november 2024, varvid Emabs styrelse direkt beslutade att översända planen till kommunstyrelsen inför beslut i kommunfullmäktige. Över ett halvår senare har planen varken nått kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige. Den har endast diskuterats vid ett tillfälle i kommunstyrelsens arbetsutskott (KSAU januari 2025).

I stället har kommunstyrelsens ordförande Peter Book (M) återkommande försökt påverka Ena Energis styrelse att dra tillbaka planen. Hans agerande har resulterat i att Ena Energis styrelse inom några veckor i maj och juni 2025 kallats till inte mindre än tre extra styrelsemöten, alla med syftet att dra tillbaka planen enligt Books önskemål. De två första försöken misslyckades. Ett tredje extrainsatt försök ska göras den 9 juni. Enda skriftliga underlag för att dra tillbaka planen är ett anmärkningsvärt mejl från Peter Book (se bilaga) samt en Power-Point-presentation från KSAU-mötet i januari.

Books mejl ger intryck av att det finns ett förslag till fullmäktige om att Futurena-rapporten kommer att skrotas om inte Ena Energi drar tillbaka den, samt att kommunstyrelsen ska ta över ansvaret för utredningen. Kommunstyrelsen, som bereder ärenden och lämnar förslag till fullmäktige, har dock inte sett planen - än mindre diskuterat den. Är det alltså Peter Books förslag? Att detta kan missförstås framgår av Enas styrelseprotokoll, där Books mejl benämns "Förslag till KFs beslut".

Enligt kommunstyrelsens reglemente ska det hållas regelbundna möten mellan kommunstyrelsen och företagsledningarna i de kommunägda bolagen. Hade Peter Book under denna period hållit ett sådant möte kunde Futurena-frågan ha diskuterats där. Inget sådant möte har dock hållits. I stället har Peter Book agerat på egen hand utan att hålla kommunstyrelsen eller dess presidium informerat.

Resultatet av ovanstående är att kommunstyrelsen som helhet hålls ovetande om innehållet i den Futurena-rapport som skickats till kommunstyrelsen, liksom spelet bakom kulisserna där kommunstyrelsens ordförande försöker påverka styrelsen i ett fristående kommunalägt aktiebolag att dra tillbaka rapporten. Samtidigt fördröjs kommunfullmäktiges möjlighet att se och ta ställning till den plan som Ena Energi fick i uppdrag att ta fram i juni 2022. Tidplanen för flytten är nu hotad, enligt Ena Energi med kostnader på 20–30 mkr per år som följd om bolaget är kvar på samma plats efter 2032.

Med anledning av ovanstående vill vi att lämpligt organ (kommunrevisionen?) granskar Peter Books agerande, med fokus på bland annat:

1. Har Peter Book utövat otillbörlig påverkan på Ena Energis styrelse?
2. Har Peter Book agerat olämpligt när han givit intryck av att han talar för kommunstyrelsens/"kommunens"/ägarens räkning i mejlet till Ena Energis styrelse?
3. Har Peter Book agerat klandervärt när han i över ett halvår hindrat kommunstyrelsen att ta del av den Futurena-rapport som Emab AB översänt till kommunstyrelsen, och därmed kraftigt fördröjt kommunfullmäktiges möjlighet att hantera rapporten?
4. Har Peter Book agerat försumligt när han inte i enlighet med kommunstyrelsens reglemente kallat till ägardialog med Ena Energi, där Futurena-rapporten kunde ha diskuterats?

/Enköping 2025-06-05 Anders Wikman och Tuija Rönnback, Nystart Enköping